

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Serbările noastre.

Sibiu, 16 August n.

Trei zile mai au să trecă și apoi se începe șirul festivităților aranjate sub firma „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, aici în Sibiu. Vor fi serbări frumoase românești, la cari va participa cine numai pôte dintră inteligenții nostri, va participa poporul nostru de la sate, și va participa lume multă și din reșatul român. Lucru foarte natural. Sunt serbări naționale românești, și frații vin la frați pentru-ca cu ei împreună să serbeze și cu ei împreună să se bucure de progresul ce l-au făcut pe terenul cultural.

Pentru-că serbările al căror început se face Sâmbătă, cu deschiderea adunării generale a „Asociațiunii” și cu deschiderea expozițiunii etnografice și istorice culturale, sunt de caracter *curat cultural*, și am dori, ca nici sub decursul lor să nu li-se dea alt timbru, care n'a fost în intențiunea aranjatorilor lor. *Politica să rămână departe de noi* în aceste zile menite numai pentru a ne judeca noi pe noi, și pentru a ne judeca și iubiiții oșpeți veniți la noi, și să se dea de multă vreme rezultatul de la înfruntarea „Asociațiunii” noastre cu „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, — care a fost adusă „Asociațiunea” noastră, — ori apoi trebuie dată activității noastre altă direcțiune, pentru-ca scopul să fie ajuns mai cu grabire și mai cu înlesnire?

Ne adunăm în Sibiu, noi Români din statul ungar, nu pentru a aranja manifestațiuni și demonstrațiuni ostile cuiva, ci numai pentru a ne arăta și a ne examina aptitudinile, destinerările, felul de a fi și de a exista ca Români, și mai ales rîvna noastră de a face progres pe toate terenele, în prima linie pe cel cultural. Și cei ce vor veni la noi ca oșpeți, despre un lucru cu siguranță se vor convinge, anume, că nu este suflet de om întră noi, care ar dori altă cultură de cât

cultura românească, și care ar iubi ceva mai mult sub sôre de cât limba sa maternă, limba dulce românească.

Limbei românești și culturii naționale românești sunt închinată deci serbările noastre din Sibiu, cari își fac începutul Sâmbătă; și dacă ele nu vor fi în totă privința și din destul satisfăcătoare și corăspunzătoare cerințelor timpului de față, este a se ține în vedere împrejurarea, că tot ce suntem și ce avem e rezultatul propriei noastre munci pe care o săvârșim abia de 50 de ani, și că forțele noastre nu ni-au permis, pe semne, ca într'o vreme atât de scurtă pentru un popor să fim mai mult de cât ce suntem, ori să avem mai mult de cât avem.

Cu mândrie însă trebuie să o recunoștem și să o spunem lumii întregi, că aceea ce suntem prin noi suntem, și aceea ce avem, de la noi avem. Ajutorul străin nu l'am luat în folosință, pentru-că nu ni-a venit, dar' nici nu l'am cerut, și nu l vom cere.

Și dacă avem și noi aceea ce avem, și dacă suntem aceea ce suntem și ce am putut să ajungem a fi după o existență și activitate de 44 de ani a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, avem să mulțămim marilor și prezidenților însuși, cari au pus bazele noastre, și să le mulțămim și pe ei în aceste zile de serbătoare!

Se ne aducem deci aminte și de ei în aceste zile de serbătoare! Se ne aducem aminte de venerabilul bătrân din Bran, de ilustrul domn Ioan cavalier de Pușcariu, în a cărui ageră minte s'a zămislit și a primit formă ideea înființării „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, și se ne aducem aminte de uriașul vremilor în cari s'a născut ideea aceasta, de marele Andreiu baron de Șaguna, care a adăpostit ideea la sinul seu și a încălzit-o cu neîntrecuta lui dragoste de neam până a încolțit și a răsărit, pentru-ca din micul simbur se se ridice falnicul arbor de astăzi, la umbra căruia suntem fericiți a ne pute adăposti noi, urmașii acestui mare și providențial bărbat.

Să nu uităm nici aceea, că seminarul gr. or. român din Sibiu a fost leagănul acestei plante frumoase naționale, care formeză astăzi podoba poporului român din statul ungar!

Să ne aducem apoi aminte și de insuflețirea generală cu care lumea românească a îmbrățișat din capul locului această instituțiune culturală a noastră, — „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, — și cu aceeași dragoste de neam de care cei din trecut au fost conduși, să ne înrolăm și noi toți sub steagul ei, pentru-ca cu atât mai ușor și mai cu succes să și pôtă împlini instituțiunea această frumoasă și națională misiune!

Mai puțină critică și mai multă jertfă să aducem deci Asociațiunii, și atunci sigur că lucrurile vor merge mai bine de cum ar dori unii dintră noi să meargă, ear' rôdele și binefacerile Asociațiunii vor fi și mai evidente de cum sunt astăzi. Până atunci însă să primim lucrurile așa cum au eșit din sărăcia noastră și din slabele noastre puteri, și să nu cerem mai mult de cât putem presta.

Dar' să nu recriminăm. Zilele mari nu sunt pentru recriminări, ci pentru ca să ne bucurăm și să ne îmbrăbățăm unii pe alții la muncă și mai puțină de cât cea din trecut. Și zilele mari sunt acelea cari ne așteaptă și cari Sâmbătă se vor începe în Sibiu, zile de bucurie pentru noi și pentru oșpeții nostri. Zile în cari se va da probă netăgăduită despre vitalitatea poporului român din statul ungar, și mai presus de toate despre dragostea cu care ține Românul la legea și la limba sa. Zile de adevărată serbătoare națională! Fie deci bineveniți în Sibiu toți cei ce vor grabi să iee parte la festivitățile aranjate în aceste zile mari, în cari unitatea culturală a Românilor își serbeză cea mai frumoasă isbândă, și cu darul și binecuvântarea de sus să fie acoperit tot ce vor isprăvi Românii în aceste zile mari ale lor!

Raportul general

al comitetului central al „Asociațiunii” către adunarea generală convocată pe 19 și 20 Aug. n. la Sibiu

În numărul 4 al „Transilvaniei” primit astăzi la redacție (membrii mai depărtați ai „Asociațiunii” îl vor primi tocmai în ziua în care vor pleca la adunarea generală, ori nu' vor primi de loc) e publicat amănunțitul raport general al comitetului central către adunarea generală care se va deschide Sâmbătă, în Sibiu. Vom reasuma pe scurt cuprinsul acestui raport, după- ce avându' la îndemână atât de târziu, ne este cu neputință a l publica întreg înainte de adunarea generală.

Raportul constată, că „Asociațiunea” face de vre-o zece ani însemnate progrese, luând rezultatele activității sale forme tot mai concrete și devenind din ce în ce mai reale. Deosebi anul acesta s'a făcut un însemnat pas înainte, cu museul istoric și etnografic, al cărui edificiu e terminat, și cu expozițiunea ce se aranjază din incidental inaugurării museului. Despărțimintele au dezvoltat o activitate mai pronunțată, ear' secțiunile literare au dat dovadă că și înțeleg bine misiunea. Rezultatele ar fi însă și mai mari, dacă toți factorii de seamă ar da „Asociațiunii” succursul cuvenit.

Raportul amintește, că adunarea generală trecută a ales pe dl. Alexandru Mocsonyi president de onoare, iar pe domniile Parteniu Cosma și Iosif Vulcan membri de onoare ai „Asociațiunii”, cari înștiințați despre această adunare primită cu mulțămire distincția ce li-s'a făcut. În adunarea generală trecută s'a făcut și alegerea comitetului central, care a intrat în funcțiune, cu acceptiunea vicepresidentului ales, dl. Dr. Atanasiu M. Marienescu, care a declarat că nu primește alegerea.

Cu părere de rău face amintire raportul despre trecerea la cele vecinice a mai multor membri ai „Asociațiunii”, întră cari se află: Zeno Mocsonyi de Foen, Nicolae de Șustai, Ioan V. Rusu, Ioan Pop Reteganul, apoi Nicolae Ionescu și Dr. Iacob Felix din

FOIȘORĂ

Din viața noastră.

I.

Scriitorul-ascet: Pieu Procopie Pêtruț din Săliște.

(Urmare).

Bătrânii de astăzi ai Săliștelor își reamintesc figura lui blăjîină cu atîta dragoste și erump în cuvinte atât de neobișnuite despre un „om”, încât nu pot să și se pară de loc exagerate cuvintele, cu cari toți obișnuiesc a încheia: „dacă n'a fi nici Pieu întră sfinți, apoi nu mai este nimeni întră sfinți”. Fericitul întru pomenire metropolitul Șaguna, care făcea mult la el și îl primea cu cea mai mare dragoste în audiență, îi zicea „omul cel bun” și — a promis a-i încunună viața și activitatea cu cea mai mare recunoștință: l-a asigurată, că dacă Dzeu îi va ajuta va face însuși o colecțiune din poeziile religioase ale lui și le va tipări, ca să se răspîndescă printre toți iubitorii de lucruri sfinte. Nu și-a putut arăta în această dragoste și în faptă, pentru-că acelaș an l-a răpit pe amândoi, tre-

cîndu-i în șirul părinților și strămoșilor lor — rămînînd astfel și viața și activitatea lui cunoscută numai de cercul admiratorilor lui, care astăzi se rarește într'un mod uimitor de rapid; se duc rînd pe rînd toți tovarășii lui la locul de odihnă, unde duc și aceea ce știau despre lumea această, despre întîmplările și despre omenii d'n ea. Mai rămîine în urmă numai colosul de cărți scrise de mîna lui, cari însă constituiesc un monument aere perennius, care dacă nu i-s'ar ridica astăzi, ar trebui să vină posteritatea recunoscătoare de mîne și să i-l ridice — dacă cumva mîne n'ar mai fi prea târziu pentru a-i pute stringe la o altă operă a lui astăzi pierdute jurnale.

Importanța cea mare care trebuie recunoscută acestui bărbat nu stă însă în viața lui, cât mai virtuos în activitatea lui fenomenală pe terenul literaturii populare. Pe de parte un însemnat adorator al vechii poezii religioase, pe de alta el însuși un iscusit versificator, care a lăsat posterității sute de produse poetice, „stichuri”, cari nu se deosebesc de acelea ale poporului, — cele vre-o 50—60 de volume scrise de el, parte originale, parte copii după cărți mai vechi — reprezintă un interes foarte mare pentru pas-

tea aceea foarte puțin cunoscută a literaturii populare scrise și nescrise, care se cheamă poezie religioasă, și pe care poporul o cuprinde sub numele colectiv de versuri.

Pe cât de bogat e câmpul literaturii noastre sub acest raport, pe atât e și de necunoscut. Afară de câteva poezii religioase publicate prin anii 70 de P. Băncilă, și de câteva poezii religioase originale de ale lui A. Pann, V. Aron și I. Barac, abia mai întălnim în literatura noastră câte o poezie cu subiect religios, chiar în colecțiile de literatură populară ca revista „Șezetorea” a dlui Artur Goroșci din Fălticeni abia rar de tot și se opresc ochi asupra câte unei astfel de poezii.

Dacă ai judeca poezia populară religioasă numai după aceea pe care o avem scrisă, ai putea să crezi că mai nici n'avem poezii religioase. Adevărul e însă că avem și încă multă, numai că pentru studiarea ei și pentru colectarea ei nu s'a făcut până acum de cât foarte puțin, și dacă nici de aici încolo nu se va face mai mult, nu numai că se va întârzia lucrul, ci nici nu se va mai putea face, pentru-că a început a se pierde.

În această rezidă marea însemnătate, pe care o reprezintă activitatea lui Pieu Pêtruț: el a adunat de pe unde a putut poezii vechi,

le a scris în cărți și la ele a mai adăunat un număr foarte însemnat de „versuri izvodite” de însuși Pieu. Aceste versuri sunt toate populare și ca atari destinațiunea lor ar fi să pătrundă în masele ereditivilor, ale căror inimi se le încălzesc cu farmecul vorbei și al cuprinsului lor.

Din cele vre-o 50—60 de volume scrise de Pieu Pêtruț ni-s'au păstrat până în ziua de astăzi abia 29. Mai sunt și alte, cari nu s'au putut găsi, fiind împrăștiate pe la diferite mănăstiri de prin România și pe la alți particulari, de la cari nu se mai pot recuira, nefiind ei cunoscuți. Aceste 29 de volume frumoase scrise de Pieu cu litere cizile și înțepesute de nenumărate ilustrațiuni cu subiectul din viața bisericeii, sunt de diferit cuprins, unele conțin „Versuri”, altele istorisiri din viața religioasă, altele rugăciuni și cântări altele au un cuprins de altă categorie, după-cum se va arăta mai jos.

Voiu vorbi mai întâi despre versiunile originale ale lui Pieu Procopie Pêtruț, lăsînd a doua parte a activității lui pentru partea din urmă a acestei aprecieri a lui.

Intr'un volum intitulat: *Stichos sau Versuri* etc. . . de o estensiune uriașă (1400 pagini 4°) se află întră cele 474 de poezii re-

România, ambii membri ordinari ai Academiei Române, și alții.

Memoria distinsului filolog român *Timoteiu Cipariu*, născut înainte cu o sută de ani, va fi reînprospătată prin un discurs comemorativ pe care îl va rosti dl *Dr. Sextil Pușcariu*, membru al secțiunii literare, într-o ședință festivă a secțiunilor literare.

Numărul membrilor „Asociațiunii“ s'a urcat în anul trecut la 1643, cu 80 mai mulți de cât în anul premergător.

Despărțimintele încă au dat probe de progres față de trecut, și acelea cari nu au dat în trecut semne de viață, au fost reactivitate și aduse la viață nouă.

Prelegeri populare s'au ținut în anul trecut 40, în 19 despărțiminte, afară de 78 prelegeri populare cu skiopticonul, ținute în despărțimintul Brașov, Blaj și Brad.

Biblioteci populare sunt 115, dintr-un număr de 20 cad pe despărțimintul Timișorei și 17 pe al Brașovului.

Agenturile și-au găsit deocamdată teren prielnic numai în despărțimintul Brașovului, care are 19 agenturi.

Despre activitatea secțiunilor științifice literare se spun în raport lucruri bune și frumoase, și se asigură că după avântul ce l'a luat activitatea lor, au să fie realizate problemele ce și-le-au ales, *dacă* vor avea în îndemână mijloace bănești trebuincioase!

Biblioteca populară a „Asociațiunii“ a fost îmbogățită cu 5 broșuri noue în cursul anului trecut, și cu conlucrarea „Asociațiunii“ a fost editat și „Albumul de broderii și țesături românești“, compus de dâora *Minerva Cosma*.

Membrii secțiunilor literare s'au angajat să colaboreze la „Transilvania“, și astfel sunt prospecte, că acest organ al „Asociațiunii“ să se ridice la un nivel literar superior.

Se face raport apoi despre *fondurile și fundațiunile* „Asociațiunii“, și despre *averea ei*, care cu finea anului trecut s'a urcat la suma de 697,193 corone, cu 20,879 mai mare de cât în anul premergător, din care avere însă 492,105 corone sunt băgate în zidiri.

Școala civilă de fete a „Asociațiunii“ a funcționat în condițiuni multămitore și în anul trecut. Cheltuelile suportate cu susținerea ei fac 42,048 corone.

Biblioteca Asociațiunii s'a sporit în anul trecut cu 165 opuri, dintr-un număr de 21 tomuri și 3 broșuri au fost cumpărate, celelalte au intrat ca donațiuni.

Comitetul central a ținut în decurs de 10 luni 12 ședințe, și a luat 250

de hotărâri cu privire la rezolvarea chestiilor cari cad în competența sa.

Comitetul central, pe baza raportului, face adunării generale următoarele propuneri:

- să iee act de raportul comitetului central;
- să dea expresiune durerii pentru pierderea membrilor decedați în anul din urmă;
- să iee act de demisia dlui Dr. *At. M. Marienescu* și să algească un nou vicepresident pentru „Asociațiune“;
- să apröbe darea de seamă despre gestiunea financiară a anului 1904 și să dea comitetului absolutiv pentru această gestiune;
- să apröbe proiectul de budget pentru anul viitoriu.

Proiectul de budget arată la cheltueli suma de 30,712 corone 60 fileri.

„Un prețios album.“

Despre „Albumul de broderii și țesături românești“ al dşorei *Minerva Cosma* din Sibiu, fiica dlui director al „Albinei“ *Parteniu Cosma*, valoroasa revistă din București „România Ilustrată“ scrie în numărul ultim sub titlul de sus următoarele:

„De-și este albumul unei domnişore, nu este un album de poezii lirice, de complimente și lingușiri, cum obiceiul se aibă domnişorele noastre (din România. Red. T. R.).

Albumul despre care ne simțim datorii să scriem câteva rânduri este o lucrare de cea mai însemnată valoare, de o valoare îndoită, artistică și națională totdeodată. Lucrarea aceasta, apărută de curând în admirabile condiții tehnice, este *Albumul de broderii și țesături românești*, compus și editat de dşora *Minerva Cosma* din Sibiu.

Este o lucrare de artă, pentru-că motivele de broderii și țesături românești pe cari le-a adunat cu atâta străduință și le-a ales pentru a le edita cu atâta pricepere și gust, constituie un tezaur de artă propriu zisă, artă curată românească.

Și este totdeodată o lucrare de însemnată valoare națională, pentru-că modelele acestea de broderii și țesături sunt una dintre cele mai vechi și mai îndreptățite mândrii artistice ale neamului nostru.

Cine nu știe ce însemnat rol economic a jucat în trecutul țării noastre industria casnică a Românei? Cine nu se gândeste cu părere de rău la vremile când *Țarigradul*, metropola luxului oriental, se zimea de minunățiile eșite din ghergheturile și răsboalele Românelor noastre? *Timpurile* au trecut, obiceiurile s'au schimbat, portul național a început să se rărescă, și cu toate acestea nu pöte să fie om de gust, cât de rafinat și de occidentalizat, care

să nu privescă cu ochii cei mai plini de admirație când vede trecând în portul ei bastinaș o Româncă din munții Gorjului, ai Muscelului, ai Prahovei, sau de dincolo, din Săcele sau din Săliște.

Este vechiul nostru port, portul național, pe care acum chiar țerancele noastre au început să l' părăsescă, pentru stamba de patru coți la un franc, port care se rărește și totdeodată se deformeză, pentru-că modelele frumoase au început să se rărescă.

De aceea, un mare serviciu fac pentru poporul român în general și pentru arta românească în special aceia cari se ostensesc să culgă și să publice asemenea modele, cari sunt amenințate să piară cu totul dintr-o zi într'alta.

Acest frumos și patriotic serviciu l'a făcut dşora *Minerva Cosma*, fiica dlui *Parteniu Cosma*, directorul băncii române „Albina“ din Sibiu. Dşora *Cosma*, în loc să bată totă ziua pianul, să cocheteze, să alerge pe la baliuri ori să jöce cărți, — a muncit luni, și pöte ani, ca să facă o operă pentru care un întreg neam pöte să i fie recunoscătoriu.

„Albumul de broderii și țesături românești“ pöte să fie totdeodată un izvor nesecat de inspirație pentru artiștii nostri cari nu ar voi să alerge după ultimele mode secesioniste străine ale artei decorative, ci ar voi să găsescă motive de inspirație în chiar vechile produse artistice ale neamului nostru.

Ear' pentru tot neamul lucrarea editată de dşora *Cosma* va avea mare merit și mare folos de a cuprinde într'insa strînsă pentru vecinica păstrare produsele gustului pentru frumos, din curs de secol, ale poporului român“.

Nr. 757/904/5

Notificare oficială.

Conform ordinului Preavenentului Consistoriu arhiepiscopical din 2/15 a curentului 1905, se aduce la cunoștința tuturor celor interesați spre a fi și conformare, că înmatriculările pentru anul școlar 1905/6 în seminarul arhiepiscopical „Andreian“, în ambele secțiuni, adecă atât în secțiunea teologică, cât și în cea pedagogică, se vor începe numai în 24 August (6 Septembrie) a. c. și tot numai la acest dat se vor ține și esamenele de: emendare, supletorii, private și de primire în secțiunea pedagogică cu candidații primiți în această secțiune fără a avea pregătirea normală prescrisă de 4 clase gimnasiale, reale ori civile.

Nagyszeben (Sibiu) 3/16 Aug. 1905.

Dr. Eusebiu R. Rosca
director seminarial.

M. Sa Francisc Iosif — de 75 ani.

Vineri (18 August st. n.) își serbeză M. Sa Impăratul și Rege al nostru *Francisc Iosif I.* a 75-a aniversare a zilei nașterii. Din acest prilej în totă monarchia se va oficia serviciu divin și se vor rosti rugăciuni pentru sănătatea și îndelunga viață a bunului monarch. La biserica din suburbiul Iosefin al Sibiului oficiul divin va fi oficiat de însuși Esc. Sa Inaltpreasfințitul arhiepiscop și metropolit al nostru *Ioan Meșianu* cu asistența cuvenită.

Din partea garnisonei din loc vor da următoarele festivități: Din noaptea la 5 ceasuri o baterie a regimentului de artilerie de corp nr. 12 va da pe câmpul de exerciții 24 salve de tun; la 7 ceasuri trupele aflătoare în Sibiu vor fi postate pe câmpul de exerciții sub comanda colonelului *Kirchbach*, comandant al brigădei de cavalerie nr. 12; după revista făcută de adlatul F. M. L. *Laube* se va oficia serviciu divin, în cursul căruia se vor da câte 24 salve de tun precedate de focul de linie al infanteriei. În cas de timp nefavorabil se va oficia numai serviciu divin în biserica rom. cat. din cetate.

Revistă esternă

S'au încurcat itele păcii. În timp surprinzătoriu de scurt pertractările pentru încheierea păcii între Rusia și Japonia au ajuns la așa zis „punct mort“. A nume, baronul *Komura*, plenipotențiatul Japoniei, a comunicat Jo', în scris, plenipotențiatului Rusiei condițiunile Japoniei. Acesta le-a transmis la Petersburg, de unde a și căpatat răspuns, că țarul nu se învoeste odată cu capul nici la despăgubire de război, nici la cedarea insulei *Sachalin* ori a or'cărui alt teritoriu rusesc. Astfel, după ce aceste sunt punctele principale ale condițiunilor, de la cari Japonia sigur că nu cedă, a fost probabil să se încheie războiul — armisticiu.

Intența anglo-franceză. Săm

mirul *Callard* și oficerii escadrei franceze au fost deștepți ai camerei deputaților și casei lordilor la banchetul aranjat de acestea în *Vestminster-Hall*, la care s'u luat parte și câțiva miniștri și conducătorii partidelor din parlament. Ministrul-president *Balfour* a închinat pentru flotta franceză, zicând că „vizita escadrei franceze e un astfel de eveniment, pe care întrögă Anglia l' salută cu animă bucurie“, și că evenimentele din zilele acestea ei (ministrii) le consideră ca presemnele unei astfel de păci, care se va întinde de la vest spre est pe întrögă linie. Cele două națiuni mari ale Europei vestice — a zis mai departe ministrul — în trecut au fost foarte adese-ori despărțite una de câtră alta, în v-

lignose nu mai puține de cât 371 de poezii originale, alătura de cele 27 de poezii ale lui *Ioan Tincovici* din Buda (?), cele 26 ale lui *A. Panu*, 7 ale lui *V. Aron*, precum și afară de cele câteva, pe cari le-a scos de prin presedloviile cartilor bisericești mai vechi, pe cari se vede că le cunoștea prea bine.

Școala poetică — dacă o pot numi așa — și-a făcut-o, precum se vede, la înaintașii săi: *A. Panu* și *V. Aron*, pe cari i-a întrecut în ce privește productivitatea. Că i-a ajuns ori că i-a întrecut — după-om se pare — și în ce privește însași poezia, despre această nu pot să mă exprim deocamdată, nepuind cunoște, din pricina scurțimii timpului, întreaga activitate sub raportul literar al religiöse a lui *A. Panu* și *V. Aron*, și cu atât mai puțin a lui *P. Pătruș*, ale cărui cărți stau morțom în fața mea, fără ca să le pot găsi cea adevărată.

Dintr-o comparație mai mult fugitivă se pare că poezia lui *Pătruș* nu e mai prejos decât a căsărilor lui, despre această sper însă că voi pute spune cu timpul ceva mai hotărât. Până atunci voi da și publicității părți din poezia lui.

Tot sub aprecierea această cade un al doilea volum de poezii intitulat *Viersuri*, în care pe o extensie de 394 pg. s' se cu-

prind o sumă însemnată de poezii la nașterea Domnului și la alte multe ocașuni. Dintr-aceste poezii unele sunt de prin alte cărți luate, cele mai multe sunt însă originale. Într-ele se cuprinde un poem de 142 de pagini, în care se cântă în 3182 de versuri viața și faptele patriarhului *Iosif* într-o formă plăcută și atrăgătoare. Titlul acestui poem este: *Viers al S. Dreptul și curatul Iosif celui prea frumos, fiul patriarhului Iacob*. Lucrat și alcătuit din cuvântul sf. *Efrem Sirul*.

Remarc esactitatea cu care 'și însemna acest om tot ce putea să intereseze pe cineva referitor la poeziile și în general la cuprinsul cărților lui: la sfârșitul fie-cărei poezii originale obloinuta a scrie: „isvodirea acestui vers, la 15 Aprilie 1843 etc., ear prescrierea la 23 Maiu 1843 etc.“, ear la cele luate de pe la alți însemna la margine: „facerea lui *Anton Panu*“ etc. În prefața unei cărți „cu umilință rögă pe prea iubitul pravoslavnic cetitor, ca cunoscându-și (cetitorul) însuși slăbiciunile și neajunsurile, — în cele ce va afla greșală, ori în cuvinte, ori în stichuri, ori în s'ove, ori în silabe, să nu le pună la imputare, aducându-și aminte, că nici o mână de țerînă nu pöte fi fără de greșală, — dar' eu cum voi fi putut alerga pe un drum așa lung fără de greșelă și

poticnelă, fiind și de ajutorul poeziei lipsit; ear' în osebirea lucrurilor și a tainelor de vei afla ö-re-ce smintit, să nu o socotiți de eres, ci din neștiință și nepricepere; (că socotesc că și eu sunt fiu al acei sobornicescă și apostolice Biserici a răsătitului)“.

Mai însemnată de cât poezia lui mi-se pare o *dramă religiöse*, compusă de el, care pörtă titlul de: *Mironosițele*, adecă stichuri la învieră Domnului nostru *Iesus Christos*: în sfânta și luminata *Daminecă a Paștilor*, alcătuită din cântările bisericești din *Sămbăta cea mare* și din stichirile învierii ale lui *Ioan Damaschin* și ale lui *Anatolie* și din sfânta *Scriptură*“. Acastă „dramă“ n'a rămas închisă în filele acestei cărți, ci ea a fost și reprezentată de multe-ori în *Damineca Mironosițelor* în biserica din *Săliște*, cum și în bisericile de prin prejur. Până bine de curând s'a susținut obiceiul de a preda *Mironosițele* în numita zi, cea din urmă reprezentățiune a fost, după cât știu eu, acum vro 6—7 ani în biserica din *Rășinari*. De atunci a amuțit, pentru-ca să lese din nou la ivelă mâne-pölmâne. — Drama e frumos lucrată, într-o formă care nu rămâne mai prejos de aceea a *Irozilor* și într-o limbă curgătoare populară. Nădădușesc a se pute da publicității întregă, pentru-ca să pöta ajunge carci în

cinstea ce o avea — desigur numai spre binele bisericii.

Töte cele 29 de cărți, pe cari le-am mai putut găsi astăzi și cari sunt numai o parte din cărțile pe cari le-a scris *P. Petruș*, sunt întrefăcute de ilustrații frumoase, dintr-acele cari unele sunt de totă frumusețe. Apröpe töte le făcea după modelul picturii din bisericile noastre, dar' abstrăgând de la această ele denotă un talent indiscutabil, o fantază bogată, care îi da posibilitatea să pöta pictori-ze fel de scenă din viața bisericii cu o îndemănare rară — și o pricepere, care având în vedere absoluta lipsă de pregătire pentru pictură, merită o deosebită atențiune. Ilustrații sunt peste tot foarte multe; — într-o singură carte am putut număra 574, la cari se mai adaugă încă 157 de vignete ținute în ton decorativ și cuprinse în aceeași carte, care e tocmai pentru acest cuprins bogat o carte ce ar face mare cinste unui mușu merit a cuprinde cele mai însemnate momente din viața unui popor. El a făcut ilustrațiile și în *Verșurile* lui *Teodor Milea*, cari constituiesc un volum de 1500 de pagini și cari sunt o copie după *Verșurile* lui *Picu*.

(Va urma)

loria vor înțelege însă, că din punctul de vedere al politicii externe interesele lor principale sunt identice și că nu e permis să se nască o atitudine de rivalitate între ele, care să provoace dușmănia. Aceste două națiuni sunt chemate să îndeplinească lucruri mari, și cererile ca cea de acum asigură în mare măsură succesul muncii.

După banchet oficerii francezi au făcut peregrinația la Windsor, unde au depus cunună pe mormântul reginei Victoria.

Epilogul turburărilor din Odessa. „Nouvelles Presse“ are raport din Odessa, în care se spune, că în urma turburărilor s'au făcut atâtea executări de moarte, în cât trupurile ordinar de la o vreme au denegat executarea sentințelor. Atunci au fost comandate la executarea sentințelor ceo de cazari. Cei osândiți la moarte sunt duși afară de oraș și legați de șilpi, apoi cazarii îi iau la țintă. Nu numai oameni în vârstă sunt astfel uciși, ci chiar și doi copii au căzut victimă terorismului militar. A nime, cu ocaziunea turburărilor s'au dat din o casă pușcături asupra oamenilor. Aceștia pătrunzând în casă și întrebându-i de fapturile pușcăturilor li-s'au prezentat doi copii, unul de circa 15 ani și celălalt de circa 13 ani. Cazarii i-au făcut prizonieri, iar tribunalul stăruial i-a osândit la moarte. Astfel s'a întâmplat apoi lucrul ne mai pomenit, că copii minori s'au executat pentru delicta politice. Corespondentul lui „N. Pr. Presse“ spune, că cu ocaziunea ducerii acestor copii la locul de supliciu poporul dădea semne de foarte mare indignare și mulți injurau și blăstărau dreptatea muscăvesc.

NOUȚĂȚI

Noi profesori seminariali. Consistoriul arhidieceșan în ședința plenară ținută luni a instituit profesor la secțiunea teologică a seminarului „Andreian“ pe Dr. Nicolae Balan, iar la secțiunea pedagogică pe Dr. Ioan Lupas.

Ospe regal la Ischl. „Agentia Reuters“ (Londra) raportază din izvor oficial, că regele liberar în calea sa la Marienbad va face vizită M. Sale împăratului și regii Francisc Iosif la Ischl.

Di Ioan Rusu-Abrudeanu din București, compatriotul nostru, director al revistei „România Ilustrată“, a fost distins din partea M. Sale regelui Carol cu conferirea ordinului „Coroana României“, în gradul de cavaler.

Esposiția de arte din Sibiu. Atragem atențiunea celor ce vor veni la Sibiu, ca să participe la serbările române, asupra esposiției de arte, — aranjate în palatul Bruckenthal din partea reședinței Sebastian Hann, — care esposiție rămâne deschisă până în 26 August n. Merită să fie vizitată.

„România Ilustrată“. Din revista de familie „România Ilustrată“, care apare în București, în fasciculi lunari, a ieșit de sub tipar numărul 7, pe Iulie, cu un cuprins bogat și variat și cu ilustrațiuni originale, bine succese și de actualitate. Recomandăm cu toată căldura această revistă cu adevărat „de familie“ tuturor inteligențelor noastre. Abonamentul face 24 lei pe an. Redacția și administrația în Strada Regală, numărul 1. București.

Titu Ioan Ghidiu, absolvent al facultății juridice, fiul protopresbiterului Andrei Ghidiu, a răposat Duminecă (13 August n.) în Caransebeș, în etate de 23 ani. Înmormântarea i-s'a făcut Marți (15 August) în cimitirul bisericii gr. or. din Caransebeș.

Furta iubită de argintării. În munții Măreș la lăstărie de apă caldă și localitatea Hășnosului, a fost găsită (de stat) o sumă pe care, după ce jur împrejur nu mai sunt alte clădiri. În 8 August fiind mare furtună pe acolo, învățătorul a lăsat deschisă ușa și se defecta din zădărnici cămășă de lenjerie de cerceș. Deodată un trăsnet puternic a zguduit vâdubul, desăvârșindu-se în cea dinăuntră a școlii și topind cămășă de lenjerie de cerceș. Deodată un trăsnet puternic a zguduit vâdubul, desăvârșindu-se în cea dinăuntră a școlii și topind cămășă de lenjerie de cerceș. Deodată un trăsnet puternic a zguduit vâdubul, desăvârșindu-se în cea dinăuntră a școlii și topind cămășă de lenjerie de cerceș.

Intrunire de popor. Duminecă în 13 August n. a fost întrunire mare de popor în Ileana-Mare, cu care ocaziune deputatul naționalist român, domnul Dr. Teodor Mihályi a ținut alegătorilor să un lung discurs politic, în care a făcut o smănunțită dare de seamă despre activitatea deputaților români din dieta țerii.

De la Săcădate. Ca întregire la raportul publicat în ziarul nostru despre adunarea despărțământului ținută în comuna Săcădate, ni-se mai scriu următoarele: După terminarea disertațiunii dlui I. I. Lăpșiat, secretariul despărțământului dl Lazar Triteanu a vorbit poporului la înțeles despre folosul cetății de cărți bune. A împărțit apoi o sută broșuri din biblioteca „Asociațiunii“ și în fine a dat în îngrijirea parohului C. Pr. e și a învățătorului T. Măhăra 60 volume, cărțile de cuprins diferite, cu mandatul de a le aranja într-o bibliotecă populară spre folosul credincioșilor fără deosebire de confesiune. Cărțile acestea s'au dăruit comunei Săcădate din partea dlui director al despărțământului Dr. Miron E. Cristea, căruiă viață lungă să îi dăruiască bunul Dumnezeu, cu toții ne rugăm!

Pentru Săcuia. Ministrul de agricultură, Gyögy Endre, a hotărât să dea subvenție de la stat magazinelor de bucate din Murăș-Odorhei și Șăpău-Sărgiorgiu înființate în calea tovarășiei pentru ajutorarea Săcuiei, și să înființeze în comitatul Cinc magazine de cucuruz, pentru-ca poporul (Săcuia) să-și poată acuire pe ușor în orice parte a anului nutrețul de căpetenie — cucuruzul.

Ucis de o viperă. Lucrătorul Iacob Siftin de la jögurul de apă „apa morii“ din Deva, culcându-se la amiază la umbra unei tufe, o viperă s'a vîrit sub el și se înolăziască. Simțind că mișcă ceva rece sub el, omul a dat să se scoale de acolo, dar în clipa aceea vipera l'a mușcat. Tovarășii săi l'au luat să-l ducă în oraș la medic, dar pe cale a murit.

Grôza chinezilor de cutremur. În Macao (în apropiere de Hongkong) a fost săptemăna trecută cutremur de pământ cu două oscilațiuni de durată cam de 2—3 minute. Preții chinizi au tălmăcit din acest neîntemeiat fenomen că Macao ar să se puatăscă în vreme a venirii toți locuitorii au dat sărăcă în vâzările să aveau să plece spre Hongkong, ca să-și ducă de departe, cât de departe de locul prestării.

Si-a cusut șura. Del Passo, teatralul operer din Bologna, făcând multe înșelătorii a fost judecat zilele trecute la închisoare pe câteva luni. În închisoare Del Passo și-a cusut gura cu treisprezece împunături, ca să nu poată mânca și astfel să moră de foame. Cercetat de medici s'a constatat că e neban omul. A fost scos din închisoare și internat în casa de nebuni.

Otrăviți cu ciuperci. Comorantul I. Heissler din Canja-mare făcând preumblare prin pădurea orașului a cules ciuperci și ducându-le la casă a dispus să-și facă de cină tocana de ciuperci. După cină soția lui Heissler și un copil de 7 ani au murit, iar ceilalți sunt într-o morțe și viață. Heissler dase din ciuperci și vecinului său G. Smoici. Membrii acestei familii încă s'au bolnăvit grav, iar servitorul a murit, otrăvit cu tocana de ciuperci.

Atentat cu dinamit. În Redom (Rusia) faptu toru care a ieșit și pe pârda năma a aruncat Sămbătă o bombă asupra comisarului poliției de acolo. Comisarul a fost rupt în bucăți de espasa bombă.

Glumă prăstă. În un cupeu de cl. III. al trenului ce mergea Sămbătă de la Petroșeni spre Lupeni era și o servitoare, care avea drept bagaj o sticlă de 15 litre plină cu spirt. Pe cale sticla s'a spart și spirtul a curs și în despărțământul vecin al cupeului. Acolo flăcăul Gîgôr Tôder, ca să facă glumă a dat foc spirtului. Flăcările spirtului au aprins apoi hainele de pe servitoare și de pe alte două femei, cari uchiind să dea semnalul de pericol, au călătorit arzând până aproape de Livezeni, unde nu mai putând suporta dururile servitorea a sărit afară. Abia aici a observat conductorul primejdia și oprind trenul a alergat să dea ajutorul celei în flăcări. Era însă prea târziu. După câteva minute a murit. Într-aceea au sărit din tren și celelalte două femei, arse de morțe și etc. Arsurii mai puțin periculoase au îndarat și ceilalți călători, iar Gîgôr Tôder, pricinătorul acestei mari nenorociri, văzând urmările faptului sale a fost cuprins de grôza și de mare, în cât l'au apocat spasmanul de epilepsie. Vagonul în care a fost deteriorat de focuri.

Școala pentru economia și industria de casă.

Se atrage din nou atențiunea on. public român asupra „Școlii pentru economia și industria de casă“, proiectată de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“. Școala se va deschide cu începerea anului școlar 1905/6.

Va funcționa deosebită numai secțiunea economică a școlii. Instrucțiunea va cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor și a pâinei; conservarea legumelor și a pomelor; spălătul, călcatul și îngrijirea rufelor; curățirea și ținerea în ordine a locuinței; grădinaritul; confecționarea rufelor; b) învățământul teoretic: economia de casă, chemia bucatăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română.

Evelele ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în Sibiu, au să locuiescă în edificiul școlii, strada Baier nr. 1 (edificiul Albinei). Se vor primi numai evele cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară.

Instrucțiunea va fi exclusiv în limba română. Se va conversa însă și în alte limbi, deosebi în limba magiară și germană, dar numai în pauză și la masă. În timpul liber de după amiază evelele pot lua ore de pian, muzică orală, pictură, etc.

Taxele prescrie: 1. Fie-care elevă internă va săvă săvă o taxă lunară maximală de 50 cor., din care se vor achita speșele efective ale școlii, cu excepțiunea remunerațiunii instructorilor, pe care o achită reuniunea din al său; când speșele efective vor fi mai mici, diferența se va restituie evelei. 2. Fie-care elevă externă va săvă săvă o taxă lunară de 40 cor., pentru care va primi și amiază și cina.

Taxele sunt a se solvi tot pentru trei luni anticipativ.

În cas că o elevă înscrișă deja întreprinde cursul fără motive acceptabile, e datoră a despăgubi reuniunea pentru fie-care lună a anului școlar cu că e 10 corone.

Evele interne au săvă aducă cu sine: saltea (matrașă, care se pôte procura în Sibiu pentru preț de 16 corone), plapomă, două perini, două schimburi pentru pat, 1/2 duzină din rufele necesare, 6 ștergare pentru bucatărie, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorturile pentru bucatărie și-le vor face evele însele, dar șorturi pentru casă au săvă aducă cu sine.

Cursul se începe în mod regulat la 1 Septembrie n. și se termină la 31 Iulie n.

Înscrișiții mai detaliați se pot primi de la conducătoarea școlii, domnișoara Veturia Papp, Sibiu, strada Baier nr. 1.

Gimnasiul din Brad.

— Înștiințare pentru anul școlar 1905/1906. — Anul școlar 1905/1906 se va începe la 1/14 Septembrie 1905.

Părinții cari doresc a-și da copiii la acest institut, sunt poștiți a se presenta cu fiii sau cu ficele lor în cancelaria direcțiunii gimnasiale în 1, 2 și 3 Septembrie v. 1905 pentru imatriculare. Școlarii cari se imatriculează pentru prima-dată la gimnasiul ori școala elementară împreună cu acosta, vor aduce testimoniu școlar, estras de bot z, eventual și certificat de revaccinare. Testimoniul școlar de pe clasa precedentă au săvă prezinte toți școlarii cari vin a se imatricula, așadar și școlarii cari au absolvit clasa precedentă în institutul nostru. Tot în 1—3 Septembrie 1905, de la 11—12 s. m. și 4—6 p. m. se vor ține assemnele de emendare. Cei ce se vor presenta mai târziu, au săvă poștiționeze la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

În clasa I gimnasială se primesc numai școlarii cari au împlinit anul al nouălea, dar n'au trecut preste al doaprezecelea; asupra primirii celor trecuți preste doaprezecezeze ani hotărăște conferența profesorală.

Școlarii din clasele populare se vor supune unei examen și amăsurat pregătirii lor se vor primi în școala elementară pregătitoare, despărțământul al III-lea ori IV-lea, ori în clasa I gimnasială.

În școala elementară didactrul e 6 corone pe an.

În clasele gimnasiale școlarii români din protopresbiteratele Zărand și Halmeș vor solvo pe un didactrul de 15 cor., iar cel din alte traste și cari nu sunt români că e 24 corone pe an.

Toți școlarii solvoșe pentru bibliotecă că e 2 corone la an, pentru atestate și anuar 3 cor., pentru „fondul școlarilor morboși“ că e 1 cor., pentru maișii ori escorașii 1 coronă.

Școlarii săraoi, diligenți și cu purtare moră bună se solvoșe de didactru, sau se împăștășeșe de ajutoare și beneficii din „fondul „musa studenților“ sau din alte mijloce, de cari dispune institutul.

Celelalte clase românești sunt rugate săvă reproducă conștințioș.

Didactrul se solvoșe deodată la scriere sau în două rate, și anume la înscriere și a dona la 1 Februarie.

Tôte celelalte taxe în suma de 7 cor. se solvoșe deodată la înscriere.

Fără știră și învoierie direcțiunii gimnasiale, școlarii nu le este permis să-și ocupă quartire.

Fie-care școlar trebuie săvă fie provășu cu cărțile de școlă admise la acest institut: că-ți rupte și murdare, ori legendare scrișe printre șire, ori pe margini cu traduceri, au vor lua de la școlari și se vor nimici.

Fie-care școlar e obligat a săvă ține căminte corăspunzătoare, baremi două rânduri și baremi 2 cămeși și izmene, asemenă haine de pat.

În 4 Septembrie v. 1905 se va face invocarea duhului sfânt și citirea legilor școlare și se vor da școlarii informațiunile de lipsă.

În 5 Septembrie 1905 școlarii vor fi vizițati prin medicul gimnasial în prezența dirigentului de clasă, apoi se va dicta ținerea orelor și se vor începe prelegerile și anul școlar 1905/1906.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerimea română din Avrig în ziua de Sf. Ilie (20 Iulie 1905) au intrat de la următorii preasțimați oșpeți suprasolviri benevole, cărora le exprimăm și pe acosta căre șincerele noastre mulțămiri:

- H. Fleiszig 5 cor., I. Căndea, protopop 3 cor. 60 fileri, I. Stoichița 3 cor. 20 fileri, I. de Preda, avocat, I. Fanea, notariu, I. Poman, preot, câte 2 cor.; N. N., 1 cor. 80 fileri, I. David, notariu, I. Răduțiu, notariu, câte 1 cor. 60 fileri; N. N., 1 cor. 20 fil., R. Platos, preot, familia Ferencz, câte 1 cor.; Dr. S. Segall, medic cerc., Ieronim Preda, D. Mandaș, preot, V. Max'm, preot, câte 80 fileri; dōmna Nussbaum 60 fileri, V. Corcodel, inv., Ana Postea, câte 50 fileri; G. Postea 40 fileri, d-șoara Ana Moldovan, Negruț Octavi, N. Frâncu, I. Iordache, I. Răduțiu, N. N., câte 20 fileri; L. Werner 10 fil.

Venitul brut e de 150 cor. 90 fil., din care subțrăgându-se speșele avușe, rămâne un rest de 51 cor. 28 fil. care au săvă fi folosite pentru scopurile școlare din loc.

În fine aducem tuturor stimașilor doamni și dōmne, cari au binevoit a ne onora cu prezența lor, mulțămirile noastre.

Avrig, 30 Iulie 1905.

Comitetul aranjator.

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur“ vol. III.

A apărut volumul III din „Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară“, de Teodor V. Păcășian și se pôte procura de la autorul în Sibiu (Nagy-szeben). Prețul: 10 corone esemplarul broșat și 12 corone esemplarul legat în pânză tare, plus 72 fileri porto. Se pot comanda și esemplare din volumul I și II, cu același preț.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acosta Redacțiia nu poștiționeze răspundere.

Posta ultimă.

Votul universal.

Planul socialiștilor cu privire la forțarea întroducerii votului universal e următoriu: Cei 40—50 mii de socialiști din Budapeșta se vor aduna în 15 Septembrie, ziua redeschiderii dietei, în jurul casei țerii și prin delegație vor provoca deputații săvă voteze imediat legea despre votul universal, pe care guvernul o va presenta atunci dietei, căci până nu e votată legea votului universal nu iasă nime din dietă. Tot în ziua aceea va fi proclamată greva generală în țara întregă, și va dura până la sancționarea legii despre votul universal.

Ezebenvármegye alispánjától.

7769/1905 fj. [189] 1—1

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyénel nyugdíjazás folytán megüresedett egy **arvaszéki ülnöki állás** és ennek betöltésével esetleg megüresedő egyéb tisztviselői állásokra pályázatot hirdetek.

A minősítési kellekete az 1885. évi I. az illetményeket pedig az 1894. évi X. t. c. alapítja meg.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy képesítőket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a vármegye főispánjához címezve a 12500/902. B. M. szamu Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 3—5 §-aiban előirt módon 1905. évi szeptember hó 25 ig annyival in kább hozám nyujtsák be, mivel később beadott kérvények nem lesznek figyelembe vehetők.

Oly pályázók pályázati kérvényei, kik még végleges vármegyei vagy állami szolgálatban nem állanak, a minősítést igazoló okmányokon kívül még az erkölcsi előéletüket és eddigi alkalmazásukat igazoló hatósági és az ép testalkatukat és k fogástalan egészségi állapotukat igazoló tisztí orvosi bizonyítványai is felszerelendők.

Nagyszében, 1905. évi augusztus hó 14-án.

Reissenberger s k.
alispán.

Nr. 114 1905. [184] 2—3

Concurs.

Se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“ pentru ocuparea postului vacant de **paroh** în **Ohaba de sub pétră** și filia **Ciopea** din trectul **Hațeg**.

Emolumentele din această parohie de a III-a clasă sunt cele cuprinse în cõla B pentru întregirea venitelor de la stat.

Concurenții se întru să prezenteze la comitetul subsemnatului oficiu protopresbiterial.

În conțelegere cu comitetul parohial. Oficiul protopresbiterial gr. or. al Hațeg, în 26 Iulie 1905.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 380 1905. [172] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor vacante de **invetatori** mai jos însemnate din protopresbiteratul lui, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Ilia**, salariu anual 660 corõne, și anume: 600 cor. din fondul de bucate al parohiei și de la popor, solvite în rate lunare decursive, ear' 60 cor. ca jumătate din venitele cantonale pentru serviciile de cantor în una de strane, cuartir liber în edificiul școlii eventual bani de cuartir.

2. **Câmpuri-Surdac**, salariu anual 600 cor. și anume 400 cor. de la popor, ear' 200 cor. din fondul școlar eparhial, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

3. **Gothatea**, salariu anual 600 cor. și anume 530 cor. sunt socotite unele pământuri arătoare, fenațe, ear' 70 cor. de la comuna politică, cuartir în edificiul școlii și lemne de încălzit 2 stângini ori 48 corõne bani, din cari lemne are să fie încălzită și sala de învățământ.

4. **Godinesci** cu filia **Petresci**, salariu anual 600 cor. și anume: 500 cor. de la popor, și folosința unei grădini în valõre de 100 cor., cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Reflectanții la vre unul din aceste posturi vor avé a se presenta în comună în vre-o Duminecă ori sêrbătoare spre a și arăta desteritatea în cântări și tipic, având a conduce cântările cu elevii în biserică.

De la reflectanții la posturile de sub pct. 1 și 2 se recere să aibă și cunoștință din musica instrumentală ca să se põtă forma coruri de adulți.

Quincuenaliile se compută numai după serviciu neîntrerupt de la instituirea definitivă la respectiva școlă.

Cererile instruite conform normelor în vigõre se vor așterne la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Ilia, la 4 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Ilia. În conțelegere cu comitetele parohiale.

George Oprea
protopresbiter.

Un tinér român

cu câteva clase reale sau gimnasiale se aplică imediat ca **practicant** în **Librăria arhidiecezană din Sibiu** (Nagyszében).

scrie s. și scrie cu mâna proprie.

Redactor responsabil **Teodor V. Păunescu**.

Nr. 343 1905. [188] 2—3

Concurs.

În sensul rezoluțiunei consistoriale din 5 Iulie a. c. Nr. 6357 Bis. se publică concurs pentru ocuparea postului de **capelan** cu drept de succesiune în parohia **Lueriu**, pe lângă jumătate venitele parohiale, cu termen de 30 zile de la prima publicare în fõia „Telegrafului Român“.

Reflectanții vor avé a și promova suplilele concursuale, instruite conform legilor din vigõre, subscrisului oficiu, p. u. Szász Régen. Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin. Reghin, 28 Iulie, 1905.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Galaction Șagău prot.

Nr. 560 1905. [180] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de **invetatori** din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al **Târnavei** se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Boian**, al doilea post de invetatoriu cu salariu anual de 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

2. **Bobohalma**, cu salariu 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

3. **Cetateadebaltă**, cu salariu 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

4. **Crăciunel**, cu salariu 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

5. **Herie**, cu salariu 600 corõne din repartițiune și pământul școlii, cuartir și lemne.

6. **Sânbenedic**, cu salariu 600 corõne din repartițiune și pământul școlii, cuartir și lemne.

7. **Sominșul-român**, cu salariu 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

8. **Șiia magiara**, cu salariu 600 corõne din repartițiune, cuartir și lemne.

9. **Suplac**, cu salariu 600 corõne din repartițiune și pământul școlii de 5 jugere, cuartir și lemne.

Concurenții să așternă cererile instruite conform legilor în vigõre la subsemnatul oficiu protopresbiterial în **Cetateadebaltă** (u. p. Küküllõvár) până la termenul sus indicat.

Se recomandă concurenților a se presenta în vre-o Duminecă s'au sêrbătoare la biserică spre a cânta și a face cunosțință cu poporul.

Cetateadebaltă, 12 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Târnavea.

Nicolae Teodorau
protopresbiter.

Poveștile în educația școlară

de **Dr. Petru Șpan**. — Prețul 2 cor. plus 10 fileri porto.

Librăria arhidiecezană.

Nr. 482 1905. [173] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de **invetatori** în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul **Turda**, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“ pe lângă următoarele emolumente:

1. **Agârbiciu**, salariu 600 cor. din repartiție, cuartir în natură, grădină și lemne de foc.

2. **Banabic**, salariu 600 cor. din repartiție, cuartir, grădină și lemne de foc.

3. **Botez**, salariu 600 cor., și anume 400 cor. din folosirea alor 25 jugere pământ și din repartiție și stole, ear' 200 cor. din fondul școlar eparhial; cuartir, grădină și lemne de foc. Postul este împreunat cu cantoratul.

4. **Cristiș**, salariu 600 cor. din repartiție și pământuri, grădină și lemne de foc.

5. **Gabud**, salariu 600 cor., relut pentru cuartir și lemne.

6. **Hărăstăș**, salariu 600 cor din repartiție și cassa bisericeii, cuartir, grădină și lemne de foc.

7. **Hidiș**, salariu 600 corõne, relut de cuartir și pentru grădină și lemne de încălzit.

8. **Mueru** salariu 600 cor., grădină, cuartir și lemne de foc. Alesul va provedé și cantoratul.

9. **Soporul de câmpie**, salariu 600 cor., cuartir, grădină și lemne de foc. Cu postul invetătorcesc este împreunat și cantoratul.

10. **Turda**, salariu 600 cor. solvibil în rate lunare anticipative, cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și remunerație specială pentru instruirea corului bisericesc și pentru alte servicii scripturistice.

Quincuenalele se vor socoti de la datul aiegeriil.

Reflectanții vor avé a ține strană în Dumineci și sêrbători și sunt pofiți a se presenta în comuna respectivă spre a și arăta aptitudinile în cele rituale.

Cererile instruite în regulă să se așternă în termenul indicat subsemnatului oficiu, de la care se pot primí și informațiuni mai speciale.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Turda, 10 Iulie 1905.

Jovian Murășanu
protopresbiter.

Un invetăcel

cu purtare bună află aplicare în prăvălia de manufactură **N. S. Nadasdy, Sibiu**, piața mică 31

[190] 1—3

Nr. 127 1905. [163] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **capelan** lângă neputinciosul paroh **Lazar Stan** din parohia de clasa a III a **Socet** cu filiile **Poiana Răchitei** și **Runcul mare**. protopresbiteratul gr. or. al Hunedõrei, pe basa înaltei rezoluțiuni consistoriale dto 17 Maiu a. c. nr. 4451 Bis. se escrie concurs cu termen de 30 zile la prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din tõte venitele fasionate în cõla B, pentru întregirea venitelor preoțesti de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigõre până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial — și a se presenta în biserică în termenul regulat, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial al Hunedõrei în conțelegere cu comitetul parohial.

Hunedõra, la 5/18 Iulie 1905.

Avr. P. Pecurariu
protopresbiter.

NOU!
Verigile pentru bătături
patent americane ale lui
Cook & Johnson.

Cel mai bun și mai sigur mijloc al timpului present, de efect miraculos și imediat alinător de dureri.

Se capetă în tõte farmaciile din Austro-Ungaria. 1 bucată în cuvertă 20 fil., 6 bucați în carton 1 cor. Prin postă 20 fileri mai mult.

Deposit principal: **Farmacistul Josif Tõrõs** Budapesta, VI. Király-utca 12.

Deposit central pentru Austro-Ungaria (84) 18—18 „Zum Samariter“, Graz.

Tu
nu vei afla pentru îngrjirea pielii, în deosebi pentru delăturarea pișturilor și pentru a avé o colõre delicată a feții, un săpun mai bun și mai cu efect de
at cunoscutul
săpun din lapte de crin
al lui **Bergmann** (marca doi băieți)
Dergmann & Co., Felszólók 3/L.
Se află de vânzare în tote farmaciile în farmacia „la vrea“ (piața mică), la **I. B. Misselbacher sen.** (piața mare), **G. Meltzer** (str. cisanădiei și str. gușterii 25), prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cisanădiei), (89 b) 9—25 **Carol Arz** (str. cisanădiei), cum și în **Sighișõra** la farmacistul **W. Lingner**.

Cea mai mare prăvălie ardeleană de pălării
Fritz Connerth, palărier

Pălărie preoțescă përosă.

Pălărie preoțescă netedă.

Pălărie preoțescă din stofă de cilindre.

Sibiu
strada cisanădiei nr. 1

Sibiu
strada cisanădiei nr. 1

Se recomandă ca specialitate în cele mai fine **pălării preoțesti** în tõte formele și calitățile ca de mëtasă, de pislă netedă și de pislă përosă în cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai estine. — La comande din afară este a se indica exact adresa, cum și soiul și mărimea pălăriei.

Cu tõtă stima

Fritz Connerth.